

On kulunut 35 vuotta ja yksi päivä siitä illasta kun 24 nuorehkoa viitasarelaista miestä perusti paikkakunnalle toisen Lions-klubin, jonka nimeksi tuli kunniakkaasti LC Viitasaari Porthan. Ensin pari sanaa klubin nimestä. Nykyisen Porthanin puiston toisessa päässä Viitasaaren keskustassa Keiteleen rannalla syntyi marraskuun kahdeksantena päivänä 1739 poikalapsi, josta tuli 1700-luvun merkittävin suomalainen. Henrik Gabriel Porthan oli Suomen historian isä, Suomen maantieteen isä, kansanrunouden tutkija, kaunopuheisuuden professori. Ja myös Suomen ensimmäinen sanomalehtimies. Porthan nimittäin toimitti Aurora-Seuran perustamaa sanomalehteä Tidningar Utgifne af ett sällskap i Åbo.

Klubimme haluaa kunnioittaa nimenvallinnallaan tämän suuren viitasaarelaisen ja suuren suomalaisen elämäntyötä.

Klubin perustamisvaiheessa ja sen jälkeenkin olemme saaneet korvaamatonta apua kummeiltamme. He olivat, nyt jo poisnukkunut Mauri Puranen, hän suunnitteli myös klubimme lipun. Ja toinen kummi oli Lions-liikkeessä erittäin ansioitunut DG, DCC lion Atte Kaskari.

Tällä hetkellä klubimme miesvahvuus on 34. Keski-ikä on 53 vuotta.

Kolmenkymmenen vuoden aikana klubissamme on ollut veljiä yhteensä 119.

Ladyjen määrä on suunnilleen sama. Vuosien varrella jokunen lionveli on vaalinut Henrik Gabriel Porthanin perinnettä siten, että on Porthanin tapaan pysytellyt - ainakin klubissaoloajan poikamiehenä. Mutta vastaavasti muutamalla veljellä on ollut sitten useampikin lady. Ei toki samanaikaisesti vaan peräjälkeen. Joten ladyjenkin määrä on suurin piirtein 119, Klubista on eronnut vuosien varrella 75 veljeä, heistä noin puolet paikkakunnalta muuton takia ja toinen puoli muista syistä.

Yhdeksän klubiveljeä olemme sattaneet puolehen ylhäisen maan.

LC Viitasaari Porthan kuuluu maailmalaajuiseen hyväntekeväisyysjärjestöön, suureen Lions-perheeseen. Leijonien tehtävä on palvella kanssaihmisiä. Palvella teoillaan ja palvella antamalla rahalahjoituksia siten, että ne helpottavat hädänalaisten elämää tai kannustavat nuoria kehittämään itseään. Meidän leijonien kieltä puhuen, me palvelemme ja keräämme rahaa tekemällä aktiviteetteja. Ja niitä LC Porthankin on tehnyt aivan alusta asti

Osa aktiviteeteistamme on palveluaktiviteetteja, niitä joissa sananmukaisesti ”me palvelemme”. LC Porthanin pitkäaikaisia palveluaktiviteetteja ovat Vanhusten palvelupäivä vanhainkodilla, Kehitysvammaisten ulkoilupäivä Lummeniemessä. Ääni-Seudun luku yhdessä LC-Viitasaaren ja nyt myös LC Karoliinon kanssa. Ja

palvelua on sekin, että sytytämme joka vuosi kynttilät sankarihaudoille – joko jouluna tai itsenäisyyspäivänä vuorovuosina kantaklubin kanssa. Tuossa muutama vähintäänkin parikymmentä vuotta kestänyt aktiviteetti, lyhytaikaisempia palveluaktiviteetteja on ollut kymmenittäin.

Klubillamme on koko olemassaoloajan ollut muutama keskeinen iso varojekeräysaktiviteetti, jonka onnistumiseen on satsattu paljon ja tulos on ollut sen mukainen. Aluksi järjestimme Ruuponsaassa erisorttisia illanviettoja varsin suurille yleisömäärille – ja ne olivat hyvin tuottoisia – ja rattoisia. Mutta vielä tuottoisampi on ollut se aktiviteetti, joka pantiin alulle vuonna 1986, siis 25 vuotta sitten.

Wilma-markkinat on koko klubimme suuri yhteinen ponnistus, siihen käytetään vuosittain lukuisia työtunteja. Wilmojen onnistuminen on siis koko klubin, kaikkien veljien ja ladyjen aikaansaannos. Mutta silti - vaikka sanotaankin, että ei sota yhtä miestä kaipaa, niin tässä Wilma-sodassa yhden miehen, yhden majuri evp:n panos Wilmojen järjestelyissä on ollut niin ansiokas, että taistelu ensin markoista ja sitten euroista tuskin olisi ollut yhtä voitokas ilman häntä. Kiitos lionveli Heikki Fredrikson.

Osa aktiviteeteista on vaatinut raakaa fyysistä työtä, vesurilla, raivaussahalla, rautakangilla, sirpillä, varstalla, lumikolalla ja erinäisillä rakennustyökaluilla. Esimerkiksi klubin historian alkuaikoina ohjelmassa oli lukuisia metsänraivausurakoita. LC Porthan on jättänyt myös pysyviä jälkiä kotikaupunkinsa maisemakuvaan, klubin aikaansaannoksia on esimerkiksi loistava polku, eli valaistu Rantapolku kirkkosaassa ja Lotta-majan portti Porthanin puistossa.

Yhden laskutavan mukaan LC Viitasaari Porthanin veljet ja ladyt ovat käyttäneet 35 vuoden aikana erilaisiin aktiviteetteihin 25.000 työtuntia. Kahdeksantuntisia työpäiviä noista kertyy yli kolme tuhatta. On syytä korostaa, että luku on arvio, mutta kertoo kyllä siitä suuruusluokasta, joka tämäntyyppisessä järjestössä käytetään vapaaehtoiseen hyväntekeväisyystyöhön.

Rahaa kerätään siksi, että rahaa voidaan käyttää. Esimerkiksi tämän nyt juhlistavan 35-vuotisuuden merkeissä rahaa jaetaan erillispäätöksellä viitasaarelaisiin kohteisiin 9.000 euroa kymmeneen eri tarkoitukseen, noiden avustusten vaikutuksista osalliseksi pääsee ainakin puolen tuhatta henkilöä, esimerkiksi 300 peruskoululaista on jo saanut polkupyöriinsä valot ja heijastimet ja useimmat muutkin avustuskohteet ovat luonteelta sellaisia, että yksittäisiä hyödynsajia on niissä kymmenittäin. Kun tuohon päälle lasketaan normaalit vuosittaiset stipendit ja muut avustukset, ollaan noin viidessätoistatuhannessa eurossa. Yhteensä LC Viitasaari Porthan on

kolmenkymmenenviiden vuoden aikana jakanut lahjoituksina eri kohteisiin rahaa liki 200 tuhatta euroa. Lahjoituksista pääosa on jäänyt omalla paikkakunnalle. Mutta aika ajoin klubi muistaa myös olevansa osa globaalia hyväntekeväisyys-organisaatiota, tänä vuonna 2011 LC Porthan on lahjoittanut 4.000 dollaria Lions liikkeen kansainväliselle katastrofijärjestölle käytettäväksi maailmanlaajuiseen avustustyöhön.

LC Porthanin kaksi pitkäaikaisinta lahjoituskohdetta koskevat oman paikkakunnan nuoria. Aivan alusta alkaen klubi on jakanut kaksi stipendiä Viitasaaren lukion uusille ylioppilaille. Ja vuodesta 1980 lähtien olemme kustantaneet nuoriamme Lions-liikkeen kansainvälisen nuorisovaihto-ohjelman puitteissa ulkomaille. Pääasiassa Yhdysvaltoihin, mutta myös Eurooppaan ja Australiaan - tähän mennessä noin 80 nuorta. Joillakin nuorisovaihtomatkoilla on ollut kauaskantoisia seurauksia. Mainitsen yhden esimerkin. Helsingin Sanomien palkittu toimittaja, mm. lehden Kiinan ja Yhdysvaltain kirjeenvaihtajana toiminut Pekka Mykkänen julkaisi syksyllä 2011 kirjan Amerikasta. Pekka kirjoittaa kirjan kiitososiossa:
Monista Yhdysvaltain vuosista kiittäminen alkaa Lions Club Viitasaari Porthanista, joka kustansi matkani kesävaihto-oppilaana Minnesotaon 1988.

Muistan elävästi Pekan värikkään matkakuvauksen klubikokouksessamme syksyllä 1988. Pekka muuten piti erinomaisen juhlapuheen Viitasaaren itsenäisyysjuhlassa viime tiistaina.

Se työ, mitä LC Porthan on vuosien saatossa tehnyt, on noteerattu myös Lions-liikkeen ylemmissä portaissa. Monet klubimme kulloinkin vetovuorossa olleet veljet ovat tuoneet piirikokouksista runsaasti kunniaa ja myös palkintoja, piirin parhaana klubina LC Porthan on palkittu kolme kertaa, lohkon parhaana muutaman kerran ja myös henkilökohtaisia huomionosoituksia, kuten piirin paras sihteeri jne. on klubiveljille myönnetty.

Viimeistään tässä vaiheessa on syytä antaa kunnia niille, joille kunnia kuuluu. Niille klubi yhteisömme jäsenille, jotka ovat tehneet leijonan osan aktiviteetteihin liittyvästä työstä ja myös ideoineet monia keskeisiä aktiviteetteja.

Luen otteen LC Viitasaari Porthanin ladyjen ensimmäisen varsinaisen kokouksen pöytäkirjasta kesäkuulta 1977.

Pykälä 4: ”*päätettiin pitää syksyllä tanssiaiset, joissa myytäisiin arpoja, karnevaalihattuja tai kukkia*”. Tuosta sai alkunsa Wilmamarkkinoiden ohella klubimme tuottoisin varainkeräys-aktiviteetti, eli Ruuponsaaren iltamat, joilla ehti olla matkan varrella useitakin eri nimiä ja teemoja.

Rakkaat Ladyt. LC Viitasaari Porthanin veljien puolesta lausun kunnioittavat kiitokset siitä työstä, mitä te olette klubimme hyväksi tehneet.

Olen puhunut edellä pitkästi ja pitkästyttävästi aktiviteeteista ja rahasta ja Lions-aatteesta. Mutta väitän, että mikään noista tekijöistä ei ole niin vahva ja väkevä, että se yksin olisi saanut veljet viihtymään vuosikaudet tässä yhteisössä. On täällä täytynyt olla välillä hauskaakin, ellei olisi ollut, niin kyllä kato olisi käynyt ja sihteerin nimenhuuto klubikokouksen alussa olisi varsin lyhyt toimitus.

Hillittömän hauskanpidon lisäksi viihtyvyyteen vaikutta totta kai hyvin paljon klubihenki, mistä se sitten milloinkin koostuu. Sanon muutaman sanasen yhdestä tuon koosteen osasesta. Tai itse asiassa toistan sitä, mitä olen sanonut aikaisemminkin.

Selailin nimittäin pari päivää sitten sitä historiikkitekstiä , jonka esitin klubimme 30-vuotisjuhlissa viisi vuotta sitten. Lainaan siitä yhtä ajatuskulkua, koska se on mielestäni kertaamisen arvoista asiaa. Puhuin tuolloin viisi vuotta sitten miesten välisestä ystävyyydestä –asiasta , josta jo nyt 2000-luvulla on alettu puhua ääneenkin.

En käy tarkemmin analysoimaan tuota käsitettä, totean vaan, että sen ympärille on syntynyt uudentyypisiä ilmiöitä. Meille keskisuomalaisille ovat tuttuja ne supersuosittut maakunnalliset miesten illat, joita muutamat seurakunnat ovat järjestäneet Äänekosken Martin Kievarissa. Elokvateollisuus on tarttunut ilmiöön. Samoin myös tiedotusvälineet. Luin jokin aika sitten yhtä media-alan julkaisua, jossa ennakoitiin, että niin maailmalla kuin Suomessakin miesten välistä ystävyyttä käsitellään yhä enemmän esimerkiksi TV-dokumenteissa. Noiden ohjelmien otsikkona eikä julkilausuttuna lähtökohtana kuitenkaan ole ystävyys sinänsä, koska siten ei ehkä kuitenkaan vielä tänä päivänä saataisi riittävästi esiintyjä ja avoimesti puhuvia haastateltavia ohjelmiin, sen verran jäyhiä me miehiset miehet yhä olemme. Siksi valitaan toisenlaisia lähestymistapoja, lähdetäänkin tekemään dokumenttisarjaa vaikkapa kalastuksesta, metsästyksestä, sählyporukoista – ja kuvataan sitä kautta noiden yhteisöjen ja kaveriporukoiden sisäisiä tunnesiteitä. Itsekin tein muutama vuosi sitten tv-uutisen ja pienen radiodokumentin Pihtiputaan Ilosjoesta *Onnellisten miesten kylästä*, siinä haastateltavat puhuivat hyvin avoimesti miesten välisestä ystävyyydestä.

En tiedä, väittävätkö veljet vastaan, jos sanon, että esimerkiksi monissa isoissa aktiviteeteissa ja niiden valmisteluissa meidänkin klubissamme syntyy vahvaa yhteenkuuluvaisuuden tunnetta.

En pane pahakseni, jos nykysosiologit nimittävät tuota tunnetta miesten väliseksi ystävyudeksi.

Klubi on hyvä foorumi myös miespolvien väliselle ystävyydelle – ja ymmärrykselle. Olin itse vajaa kolmikymppinen, kun tämä klubi perustettiin. Taisin olla porukassa toiseksi nuorin. Se oli hyvä koulu vastatulleelle viitasaarelaiselle oppia vanhempien veljien kautta tuntemaan paikkakuntaa, ja ennen mutta noita vanhempia veljiä – vähän kerrallaan. Sitten jossain vaiheessa sitä huomasi, että uskaltaa ujostelematta jutella jo kaikkien kanssa. Vuosien mittaan klubiin alkoi virrata uusia veljiä,

useimmat niistä minua nuorempia, sitten sitä yhtäkkiä oltiin jo klubin keski-iän varttuneemmalla puolella ja nyt jo veteraanisarjassa. Ja koko ajan on oltu näköalapaikalla. Tahdon siis sanoa sitä, että tällaisessa yhteisössä näkee, miten uudet ihmiset, uudet ikäluokat tuovat omia tapojaan, omaa aikaansa klubiin ja sen toimintaan. Ei vanhoja syrjäyttäen, vaan yhdessä toimien, toinen toiseltaan oppien. LC Porthanissa vanhimman ja nuorimman veljen välinen ikäero on yli 50 vuotta, se on klubille suuri rikkaus.

Lopuksi ystävyyslajista toiseen. Väitän, että klubiviihtyvyyteen vaikuttaa myös se oudon miellyttävä virinä, jonka vastakkaisen sukupuolen mukanaolo, läsnäolo minkä tahansa yhteisön toiminnassa, yhteisissä riennoissa saa aikaan. Useimmissa eläinyhteisöissä tuo läsnäolo saa yleensä aikaan hurjia soidinmenoja ja reviiritaisteluja. Arktisissa oloissa elävien leijonayhdyskuntien piirissä tuon tyyppiset ilmentymät esiintyvät yleensä äärimmäisen vaimeina, monta kertaa dementian häiritseminä, tuskin tunnistettavina, mutta esiintyvät kuitenkin.

Nyt heittäydyn nostalgiseksi, se tällaisessa vuosijuhlissa sallittakoon.

Nimittäin tunnen vieläkin mielihyvää siitä, että ensimmäinen julkinen puheenvuoroni LC Porthanin riveissä oli Puhe Naiselle.

Pidin sen presidentin määräyksestä klubimme Charter-juhlassa huhtikuussa 1977. Se huhtikuun ilta oli hyvin kaunis – ja kuulas, sää todella suosi meitä. Alli, Kaija, Maire, Saara, Taini, me olimme nuoria silloin - silloinkin. Ja tottakai varsin poikamaisia olivat myös Esko, Timo ja Teuvo – ja Eero ja Erkki. Muistan, että kovasti jännitti ja ujous vaivasi. Onneksi vuodet ovat armeliaasti vierineet eikä kukaan paikalla olleista ladyista varmaankaan enää muista puheesta yhtään mitään. Jos itse muistaisin, niin mielelläni toistaisin.

Rakkaat ladyt, teille oli ilo puhua, suuri ilo ja suuri kunnia. Oli silloin kerran, ja oli nyt.

Lionpresidentti Aki, annettu tehtävä suoritettu.

M.M.